

Sygn. akt I C 108/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Strzyżowie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	SSR Jolanta Mac-Śnieżek
Protokolant	Alicja Rokita

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2018 roku w Strzyżowie

sprawy z powództwa Powiatowego Rzecznika Konsumentów w S. działającego na rzecz J. S.

przeciwko

pozwanemu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.

o zapłatę

I. stwierdza nieważność umowy zawartej w dniu 18 lipca 2017 roku nr (...)_US przez J. S. z pozwanym (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.;

II. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Strzyżowie kwotę 30,00 złotych (trzydzieści złotych), tytułem opłaty sądowej od pozwu od uiszczenia której Powiatowy Rzecznik Konsumentów w S. zwolniony z mocy ustawy.

Sędzia Sądu Rejonowego

Jolanta Mac-Śnieżek

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 czerwca 2018 r., sygn. akt I C 108/18

Powiatowy Rzecznik Konsumentów w S. działający na rzecz J. S. wniósł pozew o stwierdzenie nieważności umowy zawartej w dniu 18 lipca 2017 r. nr (...)_US przez J. S. z pozwanym (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., dotyczącą warunków sprzedaży energii elektrycznej przez pozwanego na czas określony 60 miesięcy.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w miejscu zamieszkania J. S., w obecności przedstawiciela pozwanego zawarł umowę na mocy której zobowiązał się do zakupu od pozwanego energii elektrycznej na okres 60 miesięcy.

Powód podniósł, iż w dacie zawierania umowy J. S. był przekonany i przeświadczony, że zawiera umowę z dotychczasowym usługodawcą. Taka też była przedstawiona mu oferta przez akwizytora. Przedstawiciel pozwanego cały czas w trakcie prezentacji ofert posługiwał się określeniem, że reprezentuje „zakład energetyczny”, w żaden sposób nie wskazując, że chodzi o innego operatora od tego, który dotychczas świadczył usługi. Takim oświadczeniem wprowadził w błąd konsumenta, który nie chciał zmieniać obowiązującej go umowy. Po zakończeniu prezentacji

przedstawiciel firmy zabrał ze sobą oba egzemplarze umowy, z których następnie jeden został zwrócony dopiero w listopadzie 2017 r. Wtedy dopiero konsument miał możliwość stwierdzenia z jakim operatorem ma do czynienia.

Pozwany w odpowiedzi na pozew, k. 11 wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Podał, że przeczy twierdzeniom jakoby przedstawiciel pozwanego wprowadził powoda w błąd w wyniku czego doszło do zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej z dnia 18 lipca 2017 r. W posiadaniu powoda i pozwanego znajduje się umowa podpisana własnoręcznym podpisem powoda i przedstawiciela pozwanego. Popis złożony na umowie nie został zanegowany przez powoda. Również znajdują się w posiadaniu pozwanego podpisane przez powoda pełnomocnictwo z dnia 18 lipca 2017 r. upoważniające pozwanego m.in. do wypowiedzenia w imieniu powoda umowy kompleksowej na sprzedaż energii elektrycznej i jej dystrybucję oraz do zawarcia w imieniu powoda z właściwym Operatorem Systemu Dystrybucyjnego umowy o świadczenie usług dystrybucji. Na podstawie tych upoważnień pozwany w imieniu powoda złożył wypowiedzenia umów kompleksowych oraz dokonał zgłoszenia zmiany sprzedawcy za pomocą elektronicznej platformy wymiany informacji zgonie z wymaganiami konkretnego OS. Zgodnie z wolą powoda pozwany niezwłocznie po przeprowadzeniu zamiany sprzedawcy rozpoczął sprzedaż energii elektrycznej na rzecz powoda.

Zgodnie w umową w zamian za dostarczenie energii elektrycznej powód zobowiązany jest do uiszczenia opłat za energię elektryczną. Na dzień sporządzenia odpowiedzi na pozew na rzecz powoda zostały wystawione 3 faktury. Na chwilę obecną powód opłaca należności wynikające z faktur. Mając na uwadze to, iż powód podpisał umowy, pełnomocnictwa, oświadczenia odbiorcy i inne dokumenty, a pozwany świadczył usługi na rzecz powoda, można bezspornie stwierdzić, że umowy zawarte są umowami ważnymi.

Sąd ustalił:

W dniu 18 lipca 2017 r. w miejscowości N. J. S. zawarł z pozwanym (...) Sp. z o.o. w W. umowę sprzedaży energii elektrycznej na czas określony (konsument). Umowa została zawarta na czas określony 60 miesięcy.

Z treści pełnomocnictwa z dnia 18 lipca 2017 r., które podpisał J. S. wynika, że upoważnił pozwanego m.in. do złożenia w imieniu i na rzecz mocodawcy oświadczenia o wypowiedzeniu dotychczas obowiązującej umowy sprzedaży energii elektrycznej lub złożenia oświadczenia o rozwiązaniu dotychczas obowiązującej umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej w trybie przewidzianym przez te umowy z dotychczasowym sprzedawcą energii elektrycznej.

Zgodnie z § 1 pkt 8 umowy – sprzedaż energii elektrycznej przez sprawcę na rzecz odbiorcy miała rozpocząć się z dniem przyjęcia umowy do realizacji przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego i z dniem wejścia w życie umowy o świadczenie usług dystrybucji zawartej przed odbiorcą z Operatorem Systemu Dystrybucyjnego.

Do umowy dołączone zostały pouczenia o odstąpieniu od umowy. Termin do odstąpienia od umowy wygasł po upływie 14 dni od dnia jej zawarcia.

Pozwany obciążył J. S. 3 fakturami za dostawę energii elektrycznej za okres rozliczeniowy od 1 października 2017 r. do 31 marca 2018 r. na łączną kwotę 1.229,25 złotych.

dowód: umowa sprzedaży energii elektrycznej nr (...)_US z dnia 18 lipca 2017 roku wraz z kopertą z datą nadania 14 listopada 2017 r., k. 5-8, kserokopia ogólnych warunków sprzedaży energii elektrycznej, wzór pouczenia o odstąpieniu od umowy, pełnomocnictwo z dnia 18 lipca 2017 roku, k. 20-23, faktury Vat nr (...) z dnia 18 października 2017 roku wraz z załącznikami do faktur, k. 24-26, oświadczenia i potwierdzenia odbiorcy, k. 27-28.

Konsument J. S. jak również jego żona i syn W. S. przekonani byli, że w lipcu 2017 r. sporządzana była ankieta przez przedstawiciela pozwanego, gdyż żaden dokument nie został im wówczas doręczony.

W listopadzie 2017 r. konsument J. S. otrzymał od pozwanego umowę sprzedaży energii elektrycznej z dnia 18 lipca 2017 r. podpisana przez przedstawiciela pozwanego E. N. wraz z rachunkiem do zapłaty za energię elektryczną.

Po kilku dniach J. S. otrzymał kolejny rachunek z (...) za przesył. Do chwili obecnej konsument opłaca podwójne rachunki zarówno przychodzące od pozwanego jak i z (...).

Powiatowy Rzecznik Konsumentów w S. działający na rzecz J. S. powołał się na prawomocną decyzję z dnia 30 grudnia 2016 r. nr (...) wydaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w której stwierdzono, że pozwany dopuszcza się praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów przy składaniu propozycji zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej.

dowód: decyzja z dnia 30 grudnia 2016 r. nr (...) wydana przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, k. 34, zeznania świadka W. S. k. 32, zeznania konsumenta J. S., k. 35.

Sąd dał wiarę zgromadzonym w sprawie dowodom z dokumentów, albowiem zostały one sporządzone przez uprawnione do tego organy.

Również Sąd dał wiarę zeznaniom świadka W. S. i zeznaniom konsumenta J. S., gdyż były logicznej, spójne, przekonujące i wzajemnie się uzupełniały. Ponadto okoliczności zawieranej umowy wskazane przez nich, znalazły potwierdzenie w treści i uzasadnieniu decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 30 grudnia 2016 r. nr (...).

Sąd w oparciu o powyższe ustalenia, przyjął co następuje:

Kwestią bezsporną w niniejszej sprawie było zawarcie w dniu 18 lipca 2017 roku przez konsumenta J. S. z pozwanym (...)

(...)Sp. z o.o. w W., reprezentowanym przez upoważnionego przedstawiciela E. N. umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Bezspornym jest również fakt, iż w wyniku zawarcia tej umowy nastąpiła zmiana dotychczasowego sprzedawcy (...)
S.A. Oddział
w R. na pozwaną spółkę.

Natomiast na gruncie niniejszego postępowania ustalenia wymagały okoliczności, czy pozwany zawierając umowę z J. S. nie wprowadził go w błąd, w kwestii osoby kontrahenta – tj. strony umowy.

Zarówno o błędzie w chwili złożenia oświadczenia woli, jak i o wykryciu błędu wyznaczającym początek biegu terminu do uchylenia się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli, decyduje stan świadomości osoby powołującej się na błąd. W obu przypadkach rozstrzyga wyłącznie stan wiedzy tej osoby o istnieniu określonej okoliczności oddziałującej na treść czynności prawnej, a nie, jak w niektórych innych sytuacjach, także możliwość dowiedzenia się o miarodajnej okoliczności. O złożeniu oświadczenia woli pod wpływem błędu decyduje wiedza, przekonanie składającego oświadczenie, że określona okoliczność oddziałująca na treść czynności prawnej przedstawia się inaczej, niż w rzeczywistości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2016 r., III CSK 60/16).

Powiatowy Rzecznik Konsumentów w S. w przedmiotowej sprawie powołał się na decyzję nr (...) z dnia 30 grudnia 2016 r. wydaną przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W oparciu o tą decyzję Sąd ustalił, iż przeciwko pozwanemu toczyło się postępowanie prowadzone przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. W toku tego postępowania Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działanie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., których dopuszcza się podczas składania konsumentom propozycji zawarcia

umowy sprzedaży energii elektrycznej, polegające na wprowadzającym w błąd, informowaniu konsumentów w związku ze składaniem konsumentom propozycji zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej o tożsamości (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. z dotychczasowym sprzedawcą energii elektrycznej, z którego usług korzysta konsument. Ponadto,

o wprowadzaniu w błąd co do istnienia szczególnej korzyści cenowej w związku z zawarciem umowy sprzedaży energii elektrycznej z pozwanym, nie informowaniu konsumentów o obowiązku opłacania przez nich dwóch faktur oddzielanie z dystrybucję i sprzedaż energii elektrycznej, zatajaniu przez osoby reprezentujące pozwanego, iż pośród przedstawionych konsumentowi dokumentów dotyczących zawarcia umowy o świadczeniu usług telekomunikacyjnych znajduje się również umowa sprzedaży energii elektrycznej przez pozwanego, przez co konsument nie ma świadomości zawierania z przedsiębiorcą jakiegokolwiek umowy, nie wydawaniu konsumentom dokumentów zawartych z pozwanym, utrudnianiu konsumentom skorzystania z prawa odstąpienia od umowy sprzedaży energii elektrycznej, nie informowaniu konsumentów o prawie odstąpienia od umowy, nie wydawaniu wzoru oświadczenia lub formularza o odstąpieniu od umowy, co godzi w zbiorowe interesy konsumentów, a w konsekwencji stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

W rzeczywistości, wizyta u konsumenta miała doprowadzić do zmiany sprzedawcy energii.

W związku z naruszeniem zakazu, o którym mowa art. 24 ust. 2 pkt 3 w/w ustawy, nakazano pozwanemu zaniechania ich stosowania oraz nałożono karę pieniężną.

Wobec powyższego pozostaje bezspornym fakt, iż pozwana spółka wprowadziła powoda w błąd przy zawieraniu umowy sprzedaży energii elektrycznej, poprzez zapewnianie przez przedstawiciela handlowego pozwanej, że działa on w imieniu (...) Oddział w R., z którym konsument J. S. miał dotychczas zawartą umowę na dostawę energii elektrycznej.

Powiatowy Rzecznik Konsumentów swoje roszczenie oparł o przepis art. 189 k.p.c., który stanowi, że powód może żądać istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe potwierdziło, że Powiatowy Rzecznik Konsumentów działający na rzecz konsumenta J. S. niewątpliwie miał interes prawny do wytoczenia przedmiotowego powództwa, albowiem przy zawieraniu przedmiotowej umowy konsument został wprowadzony w błąd, polegający na zapewnieniu go przez przedstawiciela pozwanego, iż zawiera umowę z firmą (...) z siedzibą w R..

O fakcie wprowadzenia w błąd przez pozwanego, konsument dowiedział się dopiero w listopadzie 2017 roku, kiedy to pozwany przesłał mu egzemplarz umowy.

Biorąc pod uwagę poczynione ustalenia, Sąd uznał, że zostały spełnione przesłanki z art. 84 k.c., art. 88 k.c., oraz art. 189 k.p.c. i dlatego stwierdził nieważność umowy sprzedaży energii elektrycznej nr (...)_US zawartej w dniu 18 lipca 2017 r. przez J. S. z (...) sp. z o.o. w W..

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd oparł o przepis art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z jego wynikiem, nakazując ściągnąć od pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Rejonowy w Strzyżowie kwotę 30,00 złotych (trzydzieści złotych), tytułem opłaty sądowej od pozwu, od uiszczenia której Powiatowy Rzecznik Konsumentów w S. zwolniony jest z mocy ustawy.